

NORA
LUGA

Sexagenara
și Tânărul

Ediție revăzută
și adăugită

POLIRO
2012

© 2004, 2012 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fară permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/ sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: © iStockphoto.com/andrea jaccarino

www.polirrom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

IUGA, NORA

Sexagenara și Tânărul – Iași: Polirom, 2012

ISBN print: 978-973-46-2403-4

ISBN eBook: 978-973-46-2475-1

ISBN PDF: 978-973-46-2474-4

821.135.1-31

Printed in ROMANIA

La nunta noastră a venit și Terry. Ținea mult la Nino, nu știa dacă numai ca la un frate. De multe ori suntem atrași de partenerii prietenilor noștri. Poate pentru că îl cunoaștem dinainte prin cineva apropiat, dacă un bărbat a fost ales, să zicem, de prietena mea, are ceva în comun și cu mine. E un transfer aici, cred că sesizezi, de cele mai multe ori se termină repede, pentru că atracția a fost de fapt una prin comision și poate de aceea prea comodă. Am făcut atunci o poznă de care ne-am tot amintit. Distrată cum sunt, mi-am uitat acasă buletinul. Terry mi-a venit repede în ajutor, a luat un taxi și s-a întors cu buletinul la momentul potrivit. Pentru o minte cu puțină imaginație, întâmplarea asta putea să fie interpretată ca un semn. Dar n-a fost. Am avut o căsnicie fericită. Terry s-a căsătorit la Biserică Zlătari, știi pe unde vine, vizavi de CEC, pe Calea Victoriei. Pe atunci nu era încă membră de partid. Parcă o văd. Frumoasă ca o cadră în rochia albă de dantelă, cu cununița de lăcrămioare pe fruntea umezită de emoție. Era toată roz, pielea ei emana căldură. Am gândit atunci ca un bărbat și l-am invidiat pe cel care îl stătea alături, în fața altarului, pentru nopțile care aveau să urmeze. După căsătorie, Terry a început să aibă casă deschisă. Iși invita superiorii, l-a invitat și pe director în câteva rânduri, scriitorii și criticii literari

erau nelipsiți, își făcea relații. Era un excelent manager pentru propria ei persoană. Singurul lucru care o stingherea era conversația limitată a soțului ei, ginecologul. Deși avea o casă impozantă, deși era un medic apreciat, Terry se rușina cu el în fața acelor scriitori în lumea cărora voia să intre. Ei reprezentau de fapt mirajul, numai prin ei simțea că ar putea să-și depășească condiția, dar o contrariau boema lor și lipsa voinței de a-și fixa un țel. Nu știi de fapt cum puteți trăi aşa după ureche, acest „carpe diem”, cu care vă laudați voi poetii. Toți aveți în voi o mare doză de histrionism. În felul acesta nu ajungeți nicăieri, decât cel mult la o reclamă suprarealistă care dispare curând, înainte de a-și fi făcut efectul. Eu cred că trebuie să-ți privești viața în totalitate, cu toată răspunderea, să ai permanent controlul asupra ei. Să fii un om care știe ce vrea. Ai să-mi spui că idealul meu e banal, dar eu n-am să sufăr niciodată de exaltări și fanatisme mistice sau erotice. N-am să mă droghez niciodată. O ascultam și mă gândeam la Ginsberg, la betiile lui albe împreună cu Kerouac, când își săvârșeau ritualurile cu cocaine și cu acel miraculos T, drogul lor preferat, ca să intre în competiție cu Dumnezeu. Să nu-ți închipui că eu sunt o adeptă a drogurilor, ferit-a sfântul, cred că dacă aș fi trăit în Occident m-aș fi imbolnăvit de spaimă că Tiberiu

ar fi putut să se drogheze sau să contracțeze virusul HIV. Dar pe la treizeci și ceva de ani, cât aveam noi două pe atunci, cred că încă aş fi putut fi ademenită să încerc măcar o priză mică de hașiș, cu orice risc. Un prieten îmi povestise că a încercat, și zgomotul subțire pe care îl făcea urina curgând în WC se amplificase atât de mult încât auzea sunete de orgă. Prietena mea era adepta duratei, eu a clipei. Spunea că nu poate avea încredere decât într-o iubire născută din prietenie, eu credeam orbește în ceea ce se cheamă *coup de foudre*. Dacă mă gândesc bine toate iubirile mele au început printr-un *coup de foudre*. Eram sigură că acele jumătăți de care îți vorbeam se recunoșteau în clipa aceea, sau măcar niște jumătăți apropiate, amăgitoare. Uite acum îmi vine în minte Lilith, o divinitate malefică – o femeie frumoasă – în credința vechilor cabaliști, o întruchipare a amăgirii. Probabil că ea ne ademenește cu jumătăți apropiate de jumătatea care ne lipsește. Mai dă-mi, te rog, o țigără, altfel am să iau din scrumiera lui Nino, acolo închiștoacele fumate de el, uneori iau unul și mi-l aprind sugerându-mă că-i simt buzele pe gură. Privirea verde urcă iar de la palme pe brațe, de la brațe pe umeri, pe gât, se retrage ca un melc în ureche, apoi continuă pe pomeți și intră în ochii Annei unde găsește totdeauna ușa deschisă.

Câteva secunde, ochii lor se înfruntă. Apoi Anna e cea care capitulează. Cuvintele nu mai vor să-i lasă din gură. Parcă s-ar fi îmbătat. Îl lasă să intre tot mai adânc în ea. Își simte arterele, sângele, sexul. Îi vine să geamă, se duce la baie. Se privește în oglindă și se sperie. E roșie de parcă cineva i-ar fi jupuit fața. Își face de lucru ca să intre în pielea ei obișnuită, împăturește câteva prosoape aruncate la întâmplare și, din nou, imaginea cainilor... Trebuie să găsesc ceva să mă scoată din starea asta. Simt că mă scufund tot mai mult. Nu știu ce dracu am. Nu pot să mă culc cu el, nici să-i fiu mamă nu pot. Dacă aş avansa - și aşa am avansat prea mult - nu știu ce se poate întâmpla, sau aş muri în brațele lui de moartea aceea divină, de care vorbea Kawabata, sau și-ar lua el lumea în cap când m-ar vedea după ce aprinde lumina. Am înnebunit de tot. Trebuie să mă gândesc la altceva, ca atunci când te doare măseaua și dezlegi cuvinte încrucișate. Uite, de pildă, la Victor Ciorbea sau la Vasile Lupu, figurile cele mai indicate când vrei să-ți piară pofta de bărbați. Îi vine să rădă singură, sângele reîntră în ritmul normal. Se întoarce în cameră. Eu îți vorbesc despre beatnici și despre droguri, și când ei își scormoneau subconștientul și-și biciuiau inteligența, întărâtându-și-o tot timpul, ce făceam noi aici? Eram cuminții cuminților și fricoșii

fricoșilor. Când a intrat în partid, am întrebat-o pe Terry de ce a acceptat. Mi-a răspuns prompt, și am simțit că era sinceră, nu-lîi dai seama că, dacă nu intram, n-aș ajunge niciodată să urc, aş rămâne toată viața un amărât de redactor, dar nu e numai atât, cred că dacă intră mai mulți de-al noștri putem schimba ceva dinăuntru. Argumentele ei erau convingătoare și, dacă la început am dezaprobat-o, acum ajunsesem s-o admir. Începusem să cred și eu că e bine să intre cei ca noi, ca să urnească ceva din interior. Eram convinși cu toții că din afară nu se putea demola dictatura aia atât de bine armată. În organizația de partid de la Uniunea Scriitorilor erau oameni cu idei liberale, care știau să se bată. Aproape se poate spune că în vremea aceea organizația de partid a Uniunii Scriitorilor a reprezentat un cuib de rezistență. Tocmai din cauza asta, când a devenit incomodă, a fost fărâmătată prin edituri și redacții ca să nu mai existe coeziune. I-auzi cum mai schelălăie câinele ăla afară. L-o fi lovit careva sau se bat între ei pe oase și pe cătele. De când exist n-am văzut atâția dulăi pe străzi. Se adună în haite de câte zece, cincisprezece, și se aciuează mai ales pe lângă măcelării sau pe palierile blocurilor. Oamenii îi îngăduie. Românii sunt cel mai toleranți dintre pământeni. De aceea avem și gândaci și şobolani. De aceea cei mai

multi țigani din Europa s-au așezat la noi. Fără îndoială că principiul „merge și-așa” funcționează și aici... val, în ce hal sche-lălăie. De ce or fi urlând animalele și oamenii la durere? Ca să atragă atenția. Orice strigăt e un strigăt de ajutor, un semnal de alarmă. Faptul că oamenii nu se sinchisesc de strigătele semenilor lor mi se pare un păcat capital, pentru că nesocotesc o manifestare naturală a instinctului, este un act săvârșit împotriva naturii, împotriva dreptului de apărare care le-a fost dat tuturor ființelor. Dar de ce ridicăm glasul și la furie, la ocară, – pentru că și asta e tot o suferință –, starea normală a omului nu e una de ură, de iritate. Vezi, iar dorința mea ridicolă de a-mi păstra seninătatea și inocența mea inițială. Dar ce-ți spuneam? A, da. Am intrat și eu în partid mult mai târziu. N-am avut nici măcar scuza că aş fi făcut-o dintr-un atașament față de politica partidului și a comandantului suprem, când a fost invadată Praga, cum au făcut Goma și Richard Wagner. Limba de lemn nu mă părăsește niciodată când vorbesc de acele vremuri, e cum îți aduci aminte textul unui cântec când îl fredonezi melodia. Da, am devenit membră de partid dintr-o nepăsare funciară. După ce fusesem dată afară de la Kriterion, lucram deja la Volk und Kultur, un fel de Cântarea României în variantă germană, mi s-a